

BOMEN HEBBEN IETS...

Boomverzorging

De prachtige platanen aan het begin van de Singel zijn niet, zoals op bladzijde 97 van het Contactblad uit december 1992 staat vermeld, dertig jaar maar honderddertig jaar oud. Onze excuses voor deze fout. Maar deze vergissing heeft ook een goede kant: het was namelijk de aanleiding om eens een boom op te zetten met de heer Philip Broertjes. Hij is sinds vorig jaar chef sectie bomenbeheer bij de afdeling groen en reiniging van de sector gemeentewerken, die gehuisvest is op Huizerweg 51. Broertjes begeleidt, stuurt, dirigeert en controleert de werkers aan het bomenbestand. "Boomverzorger", zo heet dat. De term boomchirurg is verouderd en boomverzorging omvat veel meer: eigenlijk alles wat te maken heeft met het welzijn van de bomen van jong tot oud. Zoals wij ook niet meer spreken over onkruidverdelging, maar over "kruidenbeheer". Op de tuinbouwscholen is boomverzorging een speciaal vak geworden. Bussum heeft het met Broertjes wel getroffen. "Bomen hebben iets", zegt hij. Hij spreekt er met liefde over.

Revolutionair.

We filosoferen even over het scheppingsverhaal aan het begin van de Bijbel, waarin de boom van kennis van goed en kwaad reeds zo'n belangrijke rol speelt. Een boom heeft ook iets revolutionairs. Het is waarschijnlijk honderden miljoenen jaren geleden een van de eerste organische levende wezens die tegen de neerdrukkende zwaartekracht inging en als een zuil recht omhoog groeide.

Hoe het ook zij, Bussum is rijk bedeed met die prachtige zuilen. Gemiddeld meer dan andere gemeenten. Er staan ongeveer 3.800 straatbomen en 3.000 plantsoenbomen. Voeg daarbij nog 5.000 particuliere bomen en men komt op een totaal van 11.800 bomen die naar de Bussumse hemel wijzen. Een boom op iedere drie inwoners. Dat is niet mis!

Broertjes merkte al dadelijk in zijn eerste jaar in Bussum, dat de burgers een grote liefde koesteren voor hun bomen. In droge tijden neemt menigeen de moeite om de bomen vóór het huis af en toe op een emmer water te trakteren. Een mooi voorbeeld geven de bewoners van de Veldheimerlaan met wie zelfs de afspraak is gemaakt, dat zij hun laanbomen - die daar in bakken staan - water zullen geven. In de herfst, bij de grote aktie bladslag waarbij alle afgevallen blad in korte tijd in heel Bussum door de afdeling groen en reiniging wordt opgehaald, zijn er verschillende bewoners die de afgevallen bladeren alvast naar de stoeprand schuiven. Ook al om daarmee een weggetje open te houden op het trottoir.

Voorlichting.

Overigens komt die bomenliefde van de burgers niet zomaar uit de hemel vallen. Er is een landelijke Bomenstichting die onder andere regelmatig folders verspreidt met onderwerpen zoals: bomen verplanten, bomen en burens, bomen en vogels. Interessante lectuur. De folders liggen bij Broertjes op de Huizerweg onder handbereik. In het bomenbeleidsplan heeft de gemeente Bussum haar plannen betreffende het groen voor de eerstkomende jaren uiteen gezet. Het is hartverwarmend om daarin te zien hoeveel intense aandacht in dat - wat grondgebied betreft - toch kleine Bussum wordt besteed aan de groenvoorziening. Bij het streven van de gemeente naar een goed leef- en woonklimaat staat een goede groenvoorziening hoog op de lijst. Toch missen we in de folder Bomen en Beesten iets over de Bussumse honden. Het zijn er ruim 2.000. Doet die geweldige poepproductie de bomen geen kwaad? "Natuurlijk", beaamt Broertjes, "maar eerlijk gezegd zijn de onzichtbare urineplasma's nog erger; daar gaan bomen soms zelfs aan dood."

Rooien en planten.

De meeste bomen in Bussum zijn tussen de 15 en 40 jaar oud. De hoofdsoorten zijn: fagus (beuk), quercus (eik), platanus (plataan), carpinus (haagbeuk), sorbus (lijsterbes) en tilia (linde - op de Lindelaan staat er maar één!).

Er worden jaarlijks zo'n 50 oude of zieke bomen gerooid en circa 250 bomen geplant. Dat zijn niet altijd jonge bomen. Er is zelfs een plan om in het oude deel van Bussum ook oudere bomen te planten. Die dragen dan al dadelijk bij aan een gezellige sfeer. Er zijn bedrijven die zich speciaal toeleggen op het verplaatsen van oudere bomen; dit is een zeer secuur specialistenwerk. Broertjes vertelt hoe hij onlangs 's nachts in Dordrecht de verplaatsing meemaakte van een 150 jaar oude eik. Nota bene nog over een trambaan heen. Dikwijls doen die oudjes het in de nieuwe grond beter dan op de oude standplaats.

Bomen planten doet de afdeling groen en reiniging zelf. Maar ook besteedt ze veel werk uit aan gespecialiseerde bedrijven die er ook het kostbare materiaal, zoals kranen en ladders, voor hebben. En bij storm komt de brandweer te hulp. "Daarmee hebben we een uitstekend samenspel."

"En dan is er nog de nationale boomfeestdag. Dit jaar was dat op 24 maart 1993. Hieraan doen de leerlingen van de lagere scholen graag mee. Dit jaar werden er 1.150 struiken en 17 bomen geplant in de Weidehof. Ook werd de speelplaats gerenoveerd. Die kinderen blijven dat hun leven lang onthouden." Een bijzondere boom werd geplant in het plantsoen van Het Mouwtje aan de Dr. Frederik van Eedenweg. Deze boom, die afkomstig is uit een particuliere tuin, is een Sequoia

Sempervirens; een zogenaamde mammoetboom die in Californië in de Verenigde Staten van Amerika voorkomt. Er zijn daar sequoia's van 90 meter hoog (dat is hoger dan de Westertoren) en 3.000 jaar oud. Tegen die tijd zal men er in Het Mouwtje wel een mouw aan moeten passen!

Eeuwboomen en vogels.

Zo piepjong zijn de boomen in Bussum niet. De oudste is een iep van 250 jaar op de Koningslaan, vóór nummer 27. Maar de prachtige beuk op de hoek van de Nieuwstraat/Kerkstraat mag er met z'n 200 jaren ook zijn. Dat is wel een van de mooiste boomen, een monument waar geen beeldhouwer tegenop kan. Ik mag wel zeggen dat de Bussumers zuinig zijn op hun eeuwboomen. Ze werden zelfs in de koude oorlogswinters ontzien. "Ja, Bussum heeft veel moois", mijmert Broertjes verder en zonder voorbehoud noemt hij de Brediusweg bijvoorbeeld, een van de mooiste lanen van Nederland.

Nog even iets over die oude boomen. Ze staan niet alleen mooi, maar ze zorgen ook voor een grote verscheidenheid aan vogels. Vogels vinden op die gegroefde stammen met daartussen vele insekten een rijke tafel.

Vlak voor hem op zijn werktafel ligt een stuk doorsnede van een gerooide boom. Achter een kleine nestingang heeft een nijvere specht voor zijn gezinnetje een appartement uitgehouwen: een ovale holte van zeker 30 centimeter diep en 20 centimeter breed.

"En vergeet niet de vleermuizen die in de zomeravonden tegen de hemel hun hoekige hiërogliefen beschrijven. De vogelstand is ook merkbaar toegenomen, omdat we niet meer chemisch maar alleen mechanisch het overtollige onkruid bestrijden."

Particulieren.

De voornaamste zorg van de sectie boomenbeheer betreft wel het gemeentelijke boomenbestand. Maar ook het particuliere boomenbestand heeft de aandacht. In de kapverordening van Bussum uit 1990 wordt dit uiteengezet. "Soms geeft het college van burgemeester en wethouders een kapvergunning af met de bepaling dat men er nieuwe boomen voor in de plaats plant. Kijk maar op het Stationsplein bij het nieuwe kantoor van makelaar Nienaber. Het wordt daar heel mooi."

Zo gaat gemeentelijk en particulier initiatief samen.

Dit praatje kan niet beter eindigen dan met een gedichtje dat we met toestemming van de maker - zonder zijn naam - publiceren. Het heeft als thema: "Ik zie mensen, ze lijken wel boomen!" (Marcus 8.24)

De boom.

Reeds in de kiem is zijn protest begonnen
tegen de heerszucht van de zwaartekracht.
Uit wortels in de donk're grond gesponnen
stuwt recht omhoog het leven door de schacht.

Zo heeft zijn overmoed het pleit gewonnen.
Naar zon en wolken staat hij opgericht
wuivende in de wind. En onbezonnen
wemelen alle bladeren van licht.

Wie luistert naar het ruisen van de bomen
hoort zuiver een nog nooit voltooid verhaal
dat op ontluiken duidt niet te betomen.

En hoor! In 't lover klinkt verborgen taal
die tot ons diepste wezen wordt vernomen.
Want in de bomen zingt de nachtegaal.

-*-*-*

"Bomen hébben iets", zegt Broertjes. Zou dit het zijn?

F.X.J. Baneke

ANTIQUARIAAT "CARPINUS"

Wij verkopen boeken op het gebied van nederlandse letterkunde, kunst, oude kinderboeken, vertaalde literatuur, topografie, geschiedenis en occult.

Wij kopen graag van u ten aanzien van bovengenoemde onderwerpen, zowel gehele bibliotheken als ook enkele stuks van waarde, tegen contante betaling.

KERKSTRAAT 26 - 1404 HJ BUSSUM
TELEFOON 02159-14996
geopend: dinsdag t/m zaterdag van 12 tot 6